

Budgetförslag 2019–21

**En budget för hela Sörmland
– Inte bara för några få**

Vänsterpartiet

Landstinget Sörmland, blivande Region Sörmland

Ett jämlikt Sörmland

Jämlikhet är en viktig fråga för oss i Vänsterpartiet. Vi respekterar och accepterar alla människors lika värde. Vänsterpartiet vill ha ett rättvist samhälle, där alla kan vara med och påverka och får göra sin röst hörd.

Tillsammans ser vi till att det finns en fungerande ekonomi för den regionala utvecklingen i Sörmland, för sjukvården för varandra.

Vi ser varje person samtidigt som vi arbetar för solidaritet mellan människor. Vänsterpartiet arbetar för att förbättra personalens villkor i takt med utvecklingen av verksamheterna och vill se moderna arbetstider, 6 timmars arbetsdag är målet.

Vi vill påpeka vikten av samarbete, klimattänk, fördelar med förkortad arbetstid visar att ett jämlikt samhälle är den i särklass viktigaste ekonomiska frågan för Sörmlands utveckling

Vi går under 2019 in i en ny organisation där sörmlänningarnas välmående kommer spela stor roll. Ett län där man mår gott kräver en god plan för sjukvården, en strukturerad kollektivtrafik och bygger på alla de hörnstenar som stöttar upp runt omkring. Kultur, utbildning, arbetsliv och samarbetet med kommunerna är viktiga för utvecklingen av länet. All personal inom regionen bildar en enhet för att driva organisationen framåt.

Sjukvården ska finnas där då du behöver den och den ska ges till en rimlig kostnad. Sjukvården ska bedrivas kvalitativt, forskningsnära och vara strukturerad. Vi måste driva sjukvården framåt, inte bara underhålla den. Medarbetarnas roll för utveckling och genomförande är extremt viktigt liksom hur ledarskapet fungerar. Regionens ekonomiska strategier ska gynna folket och ingen ska kunna se egen vinning i våra gemensamma skattemedel.

Länet blir region och med det lyfts Sörmland som en sammanhållen landsdel. Vi har möjlighet att utveckla och lägga grunden för en ny organisation som sammanlänkar sjukvård, utbildning, kollektivtrafik, arbetsliv, kultur och skapar större samarbete med kommunerna – för ett mer jämlikt Sörmland.

Personalen är viktig för Region Sörmland. De stöttar oss, vårdar oss, skjutsar oss, sköter lokaler, svarar på frågor, underhåller och utbildar oss. De behöver vettiga arbetsvillkor, trygga anställningar och vi behöver se till att de mår bra och vill stanna kvar med regionen som arbetsgivare.

▪ Mer demokrati genom bredare organisation

Hållbart i längden

Miljöproblemen växer i världen och vi behöver därför arbeta mer miljö- och klimatsmart.

Den stundande regionbildningen ökar möjligheten till att användningen av mark och vatten planeras och utvecklas bättre.

Vänsterpartiet arbetar för att minska medicinska utsläpp, att de som tar sig till och från våra sjukhus gör det klimatsmart och att alla inköp ska ske med miljöaspekter i fokus i varje steg.

Att resa tillsammans med länstrafiken i länet ska vara ett smidigt val. Gemensamt resande är ett modernt resande med klimatet i fokus. Arbetet med bussar och tåg måste vara väl planerat och byggas för framtiden. Ostlänken och pendeltågen är viktiga delar i det sörmländska transportsystemet. Vi vill behålla möjligheten att kunna utveckla TGOJ-banan för persontrafik.

Alla ska kunna åka med länstrafiken, gamma som ung och de som behöver stöd för att ta sig fram. Region Sörmland behöver utveckla och samordna kollektivtrafiken med grannlänen. För oss är det självklart att du ska kunna ta med cykeln på bussen. Vi arbetar för ett smart resande där så många som möjligt kan hitta passande avgångar eller kan använda sig av anropsstyrda resor. Alla ska ha råd att åka med.

Vi vill att alla ska kunna njuta av vår natur och vår skärgård och vill säkerställa att alla ska kunna ta sig dit miljövänligt. Vi vill att regionen satsar mer på båtutrustning. Vi anser också att regionen ska uppmuntra och i

de fall det är möjligt göra det smidigare att ta sig fram med cykel.

Hållbarhetsfrågorna, kulturen och turismen är viktiga för utvecklingen av Sörmland på flera plan och något vi behöver lyfta fram. Vi ser goda möjligheter att Nynäs slott blir länets nav i dessa frågor och vill utveckla det till att bli folkets slott, ett hållbarhetsslott med många hälsofrämjande aktiviteter, ekologiskt jordbruk, en restaurang och ett sjudande liv året runt.

- **Mer anropsstyrd kollektivtrafik**
- **Gör Nynäs slott till ett hållbarhetsslott**
- **Utveckla skärgårdstrafik**

Vård för människorna

Sjukast ska behandlas först. Vi vill att behov ska styra vem som har rätt till vård, därför arbetar vi för en jämlik hälso- och sjukvård.

Många mår dåligt i länet, fler än på andra ställen i landet. Det syns inte alltid utanpå att man mår dåligt. Den psykiska smärtan eller stressen kan sätta sig i magen eller i hjärtat. Väntetiderna i vården måste kortas för en säker vård och färre vårdskador.

Målsättningen att bli Sveriges friskaste län är bra. Tanderna är en del av kroppen. Vi vill se ett högkostnadsskydd inom tandvården. Tandvården ska vara avgiftsfri för unga upp till 25 år.

Vi behöver få fler nöjda i de grupper som tidigare inte känt sig sedda inom vården: kvinnor, hbtq-patienter och socialt utsatta.

Vi vill göra insatser för barn och ungdomars hälsa. Det är viktigt att skolhälsovården och ungdomsmottagningarna samarbetar och att satsa på psykiatrisk vård då unga måste få snabb hjälp när livet känns fel.

Vi måste arbeta för en trygg förlossningsvård och eftervård till mammorna. Könsexivering är inte det första barnen ska möta i världen, alla ska vara välkomna som de är.

Vårdcentralerna ska inspirera och informera om att ett bättre liv är möjligt. Det är viktigt att få barn att se glädjen och nyttan i att leva hälsosamt.

Det ska vara smidigt att gå till vårdcentralen, att få tid och att få hjälp. Alla ska ha råd med vård. Idag är det avgiftsfritt att gå

till vårdcentral och det är en satsning på jämlik vård som Vänsterpartiet vill ha kvar. Andra jämlikhets satsningar är hälsoskola för nyanlända och hälsosamtal vilka bör utvecklas.

Vi jobbar för en personcentrerad vård där patienter och anhöriga erbjuds vara med i planeringen av vården så mycket de vill och kan. Digitala alternativ ska erbjudas inom vården då detta är möjligt.

- **Mer resurser till unga vuxna inom psykiatri och folkhälsa**
- **Avgiftsfri tvångsvård inom psykiatrin**
- **Avgiftsfritt TBE-vaccin för barn och unga**

Vi vill ge vårdpersonalen resurser så de kan hjälpa i tid, patienter måste få träffa rätt personal så att sömnlänningarna kan sova gott om natten.

Personalens vidareutbildning är viktig för att föra arbetet framåt. Vi vill ge sjuksköterskor fortsatt möjlighet att studera till specialister på arbetstid. Forskning ska inspirera och vara närvarande på både vårdcentraler och sjukhus.

Vårdplatsbrist och överbeläggningar gör att vi ser det som viktigt att satsa på fler anställda och ett gott ledarskap. En grundläggande vi-känsla där medarbetarna känner sig uppskattade, glädje i att utveckla sig och sin arbetsplats är viktiga ingredienser för en trygg personal. En trygg personal ger en tryggare vård.

För oss är det viktigt med en trygg anställning. Att ha personal som vi hyr in är otryggt och dyrt. Vi vill satsa på att fler ska vilja vara anställda av regionen.

- **Lyft lönerna för paramedisk personal och pedagoger**
- **Starta projekt för sextimmarsarbetsdag i Gnesta och Trosa**
- **Visa personalen uppskattning genom ett bonussystem för de som stannar kvar**

Ett levande kulturliv

Kulturutbudet ska vara brett och alla ska hitta något de kan och vill ta del av. Folkrörelser och det fria kulturlivet är viktiga för Sörmland.

Utbildningarna vid folkhögskolorna är av världsklass och ger elever viktiga erfarenheter att bära med sig.

Vi tycker att alla ska ha råd att kunna gå på teater eller en konsert. Vi arbetar för att museer ska vara avgiftsfria. För att den som inte har egen bil eller körkort ska kunna ta sig smidigt till upplevelser runt om i länet tycker vi att en kulturbiljett för bussen eller tåget ska finnas. Då får den som ska ta del av kulturen även göra det miljövänligt.

Sörmland har lyfts fram som föregångare genom Sörmlandsmodellen, att barn i förskola och skola får uppleva teater, musik och dans. Nu är det dags att vi själva lyfter Sörmlandsmodellen till att ge landstingets personal och assylerade samma rätt att kunna få ta del av och uppleva kulturverksamhet.

- **Kulturbiljett**
- **Utveckla Sörmlandsmodellen**
- **Inspirera personalen med hjälp av kultur**

Organisation och ekonomi

Den politiska organisationsförändring som föreslås inför bildandet av Region Sörmland innebär att utskott och beredningar avskaffas och att regionstyrelsen får ett väldigt stort ansvarsområde. Vi anser att den krympta politiska organisationen, inte är det bästa för Sörmland.

Vänsterpartiet har i vårt budgetförslag ritat om den politisk organisationen för att lyfta viktiga frågor som vi är rädda ska hamna mellan stolarna i föreslagen organisationsplan. Det handlar om att fråga om personal,

hållbarhet och demokrati bör ha egna forum, vilket vi tagit med i vårt förslag. Vi tror inte att detta tillägg kommer vara en fördyrande kostnad utan ge demokratiska vinster och i längden vara ekonomiskt mer givande då detta innebär att frågorna behandlas mer handfast.

Vi anser att politiska sekreterare tillsätts i den tjänstgöringsgrad som var föregående mandatperiod och att gruppleddare ersätts utifrån 50 % per parti och därtill 5 % per mandat.

Fullmäktiges presidium anser vi ska kunna ersättas enligt 30+10+20. Vi föreslår att KUF och PVN presidium ersätts utifrån 30+20+25.

Resultatbudget

Mnkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Verksamhetens intäkter	1278	1374	2042	2090	2125
Verksamhetens kostnader	-9502	-9804	-11019	-11250	-11452
Avskrivningar	-236	-260	-315	-375	-455
Verksamhetens nettokostnad	-8460	-8690	-9256	-9535	-9782
Skatteintäkter	6249	6408	6650	6867	7135
Inkomst- och kostnadsutjämning	1417	1530	1671	1765	1823
Generella statsbidrag	828	841	864	848	826
Skatter och statsbidrag	8494	8778	9184	9480	9784
Värdeökning pensionsskuld	-59	-79	-103	-106	-153
Finansiella intäkter	208	74	273	273	273
Finansiella kostnader	-6	-24	-20	-48	-57
Finansiella poster	143	-30	150	119	63
Årets resultat	177	58	32	65	65
- % av skatter och statsbidrag	2,1%	0,7%	0,5%	0,7%	0,7%

Våra förslag

Utred införandet av kulturreSOR med kollektivtrafiken	0,5 Mnkr
Sex timmars arbetsdag, projekt, VC 2 orter	15,0 Mnkr
Förstärkta satsningar på unga vuxna, psykiatri	10,0 Mnkr
Stanna-kvar-bonus för vårdpersonal	15,0 Mnkr
Utveckla Nynäs slott till ett Hållbarhetslott	5,0 Mnkr
Båtturism, utredning/behovsanalys	0,5 Mnkr
Avgiftsfria sjukresor med kollektivtrafiken	3,0 Mnkr
Rening av problemläkemedel	4,0 Mnkr
Månadskort, personal	1,5 Mnkr
Lönesatsning paramedicin och pedagoger	10,0 Mnkr
Avgiftsfri tvångsvård	0,5 Mnkr
Förstärkta vårdcentraler på mindre orter	10,0 Mnkr
Utökad möjlighet till anropsstyrd kollektivtrafik	1,0 Mnkr
Ökat anslag: Division medicin	40,0 Mnkr
Ökat anslag: Division kirurgi	55,0 Mnkr
Satsning distriktssköterskor	10,0 Mnkr
Satsning primärvård	25,0 Mnkr
Oförutsett	20,0 Mnkr
Kommittén för mänskliga rättigheter	0,1 Mnkr
Kommittén för hållbarhet	0,1 Mnkr
Personalutskott	0,1 mnkr

Skattesats: 10,83

Resultatkrav: 0,5 %